

DOKTORI (PHD) ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

BECHTOLD ÁGNES

BUDAPEST

2020

SZENT ISTVÁN EGYETEM

NYARALÓHELYEK PEST KÖRNYÉKÉN
A KIEGYEZÉSTŐL AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚIG

A doktori iskola

megnevezése: Szent István Egyetem
Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola

tudományága: agrár-műszaki

vezetője: Dr. Bozó László
egyetemi tanár, DSc / MHAS
Szent István Egyetem Kertészettudományi Kar
Talajtan és Vízgazdálkodási Tanszék

Témavezető: Dr. Balogh Péter István
egyetemi docens, PhD, DLA
Szent István Egyetem
Tájépítészeti és Településtervezési Kar
Szabadtértervezési és Településépítészeti Intézet
Kert- és Szabadtértervezési Tanszék

.....
Az iskolavezető jóváhagyása

.....
A témavezető jóváhagyása

ELŐZMÉNYEK ÉS KITÚZÓTT CÉLOK

A 19. századi, Magyar Királyság területén létrejött nyaralóhelyek szisztematikus feltérképezése a fürdőhelyek kivételével hiányos. Különösen igaz ez a magyar főváros körül kialakult nyaralóhelyekre.

Kutatásom fő célja a kiegyezés és az első világháború között Pest környékén jelen lévő nyaralóhelyek számba vétele, településépítészeti és kertépítészeti jellegük alapján történő elemzése volt, illetve ennek a tudásnak gyakorlatba való átültetésével képet kapni az egykori nyaralóhelyek jelenlegi állapotáról, vizsgálni értékeik védelmének lehetséges módjait.

A következő kérdésekre kerestem a választ:

1. Mi állt a 19. századi városkörnyéki nyaralóhelyek létrejöttének hátterében?
 - a. Melyek a 19. századi városkörnyéki nyaralóhelyek létrejöttét előmozdító tényezők?
 - b. Melyek a nyaralóhelyek létesítésének feltételei?
2. Hogyan viszonyul a városkörnyéki nyaralóhely a vele egyidőben jelentkező településépítészeti jelenségekhez?
 - a. Mi az összefüggés és különbség a nyaralóhely – nyaralótelep – villatelep fogalma között?
 - b. Mi az összefüggés és különbség a nyaralóhelyek és az olyan rokon jelenségek, mint a kertváros, a telepített város, munkástelep és tisztviselőtelep között?
3. Mi befolyásolja a nyaralóhelyek jellegét, településszerkezetét?
 - a. Milyen fizikai tényezők befolyásolják a nyaralóhelyek jellegét, településszerkezetét?
 - b. Milyen településépítészeti és kertépítészeti elvek hatottak a nyaralóhelyek arculatára?
4. Melyek a Pest környéki nyaralóhelyek szerkezeti sajátosságai (elhelyezkedés, kiterjedés, utcarendszer, utcakép, utcaszélesség, telekméret, épület elhelyezése és jellege, kert jellege, közösségi funkciók, kerti funkciók)?

5. Hogyan vannak jelen az egykori Pest környéki nyaralóhelyek a mai városszövetben?
- Mi a szerepük ma a városszövetben? Melyek jelenlegi értékeik?
 - Hogyan lehet értékeiket megőrizni?

ANYAG ÉS MÓDSZER

Az elemzéshez írott és képi források álltak rendelkezésemre, illetve a vizsgált helyszínek maguk is forrásként szolgáltak. Írott forrásként a vonatkozó szakirodalmon túl korabeli sajtóban megjelent cikkeket, levéltári írott forrásokat, képi forrásként a vizsgált helyszínekről készült korabeli fotókat, képeslapokat, különböző korokból származó térképeket, terveket használtam fel.

A téma a történettudományok, urbanisztika és tájépítészet határterületén értelmezhető, a kutatás módszertanilag a történettudományok és a tájépítészet módszertanára épül. A történeti háttérkutatást mindenekelőtt elsődleges és másodlagos irodalmi források segítségével végeztem. A Pest környéki nyaralóhelyeket írott és archív képi források tanulmányozása által azonosítottam, helyszíni szemlével korrigáltam. Elemzésükhöz önálló szempontrendszerrel dolgoztam ki: részletesen vizsgáltam a nyaralóhelyek kialakulásának körülményeit (ezen belül az alapítás idejét, alapítás módját), a hely adottságait (domborzati tényezőket, korábbi területhasználatot, üdülési potenciálját, közlekedési lehetőségeit, célközönségét), a nyaralóhely jellegét (a szabályozás meglétét, telepítési módot, a nyaralóhely méretét, telkek méretét, az épületek telken való elhelyezkedését, a beépítés sűrűségét, az épületek színtszámát) az arculatát (utcaképét, köztereit, építészeti és kertépítészeti arculatát), valamint közösségi és kerti funkcióit), a szempontok alapján lehetőségessé vált a helyszínek összehasonlítása. A vizsgálat során a helyszínek rajzi ábrázolásával lehetővé vált az egykori nyaralóhelyek állapotában bekövetkező változásokat követni és méretadatokat nyerni.

TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

TÉZISEK:

T1

A 19. századi nyaralóhelyek létrejöttét fizikai, szellemi és társadalmi hatótényezők mozdították elő.

Ezek a hatótényezők a következők:

TÁRSADALMI HATÓTÉNYEZŐK: 1. polgárság megerősödése, 2. népességnövekedés

FIZIKAI HATÓTÉNYEZŐK: 1. városfejlődés – zsúfoltság – bérházak, 2. iparosodás – rossz levegő; 3. közlekedés fejlődése; (4. alacsonyabb telekárak, lazább szabályozás)

SZELLEMI HATÓTÉNYEZŐK: 1. természethez való viszony; 2. orvostudomány eredményei; 3. építészet: bérház kritikája – családi ház, villa melletti állásfoglalás

T2

A 19. századi nyaralóhelyek létesítésének feltételei:

a társadalmi igény, rendelkezésre álló terület, természeti környezet adottságai, infrastruktúra.

A feltételek két kategóriába sorolhatóak.

- Szükséges feltételek a terület, természeti környezet adottságai, a közlekedési infrastruktúra.
- Lehetséges feltételek: műszaki infrastruktúra (közművek), települési infrastruktúra (szolgáltatások, rekreációs lehetőségek).

T3

A városkörnyéki nyaralóhelyek településépítészeti karakterét kialakulásuk módja és időbelisége, létrejöttük időpontja, a domborzati adottságok, az „anyatelepüléshez” való viszonyuk, a korábbi területhasználat, üdülési potenciáljuk, a tulajdonosi kör és településépítészeti elvek határozzák meg.

A dolgozatban alkalmazott önálló módszertan alapján megállapítható, hogy a nyaralóhelyek utcaszerkezetét a domborzati viszonyok, a korábbi területhasználat, településépítészeti elvek, a betelepülés módja és időbelisége befolyásolja;

a telkek méretét a domborzati viszonyok, a korábbi területhasználat, a tulajdonosi kör;

az építészeti és kertépítészeti arculatot a nyaralóhely létrejöttének időpontja, a betelepülés módja és időbelisége és erőteljesen a tulajdonosi kör;

az építészeti és kertépítészeti arculat nivóját a tulajdonosi kör befolyásolja.

T4

A városkörnyéki nyaralóhely típusán belül altípusokat határoztam meg kialakulásuk módjából kiindulva. Ezek a következők:

a) spontán kialakuló nyaralóhely

b) részben koordinált telepítésű nyaralóhely

c) koordinált telepítésű nyaralóhely = nyaralótelep

a) spontán kialakuló nyaralóhely: Alapvetően nem nyaralóhelynek létrehozott, de az idő folyamán azzá fokozatosan átalakuló hely. Jellemzője, hogy szabályozás nélkül, időben elnyújtva települ be, utcarendszere organikus, szabálytalan, a telkek mérete változó, a nyaralóépületek telken belüli elhelyezkedése és jellege változó, a kert kialakításának jellege változó.

b) részben koordinált telepítésű nyaralóhely:

Célzott parcellázás eredményeképp létrejött nyaralóhely, amely fokozatosan települ be, utcarendszere lehet organikus vagy szabályos a földrajzi adottságok és a korábbi területhasználat függvényében; a telkek mérete azonos vagy változó, a nyaralóépületek telken belüli elhelyezkedése változó; építészeti jellege és a kert kialakításának jellege hasonló vagy változó a tulajdonosi körtől függően.

c) koordinált telepítésű nyaralóhely = nyaralótelep: egyidőben parcellázott terület, szabályos utcarendszerrel, kiszabályozott köztterekkel, a telkek mérete

meghatározott, szabályos, a nyaralóépületek telken belüli elhelyezkedése közel azonos (szabályozástól függően), jellege hasonló, a kert kialakításának jellege hasonló.

T5

A városkörnyéki nyaralóhelyek létrejöttének legegyszerűbb módja a spontán kialakulás: alapvetően nem nyaralóhelynek létrehozott, de az idő folyamán fokozatosan azzá alakuló hely.

Ennek legalapvetőbb fajtáját képezi a városi polgárság városkörnyéki szőlőinek, gyümölcsöseinek és az ott található kis házainak átalakulásával létrejövő nyaralóhely vagy a városkörnyék vonzó földrajzi adottságokkal rendelkező területeire (körmeyző hegyekbe, erdő, tó, folyóvíz, fürdőhely mellé) történő kitelepülés.

T6

Nyaralótelepnek szűk értelemben csak azt a koordinált telepítésű nyaralóhelyet nevezhetjük, amelyben érvényesülnek a telepszerű építés elvei: egyidejűség, célzott népességi csoport, egységesség elve.

Egyidejű parcellázással és (ideális esetben) beépítéssel jön létre, jól körülhatárolható egységként, jellemzően szabályos településszerkezettel (sakktábla-alaprajz), szabályos utcarendszerrel, kiszabályozott közterekkel, a telkek mérete meghatározott, szabályos, a nyaralóépületek telken belüli elhelyezkedése közel azonos (szabályozástól függően).

T7

A városkörnyéki nyaralótelep a munkásteleppel, tisztviselőteleppel, a villateleppel és a kertvárossal rokon településépítészeti jelenség.

A nyaralótelepek és villatelepek közös jellemzője, hogy mindkettőnél érvényesülnek a telepszerű építés elvei, egy- vagy kétszintes villákból állnak, alapvetően a középosztály számára létrehozott telepek, de a nyaralótelepek

ideiglenesen lakottak, míg a villatelepek állandó lakóhelyül szolgálnak, a villatelepek a városon belül is létesülhetnek, a nyaralótelepek inkább a város szélén, a villatelepek házai állhatnak egészen kicsi kertben, a nyaralótelepek kertjei jellemzően nagyok.

A tisztviselőtelep a villatelepek részhalmaza. A nyaralótelepek és tisztviselőtelepek összefüggéséről mindaz elmondható, mint a nyaralótelepek és villatelepek összefüggéséről, de a tisztviselőtelepeken megjelenik az utcafronton álló ház is.

A nyaralótelepek és munkástelep közös jellemzője, hogy mindkettőnél érvényesülnek a telepszerű építés elvei, mindkettő a telepek részhalmaza. A célzott társadalmi osztály, a beépítés módja, a megjelenő funkciók azonban mások.

A nyaralótelep és kertváros közös jellemzője, hogy mindkettő a városszélén keresi az urbanizáció negatív hatásainak megoldását, vidék és város előnyeit egyesíteni szándékoznak, hasonlóak a megjelenési formáik: építészetileg igényes, zöldövezetben álló lakásállomány, szellősség, közösségi funkciók.

T8

A létesítés idejét tekintve Pest környékén korábban spontán kialakuló nyaralóhelyek, az 1880-as évektől jellemzően nyaralótelepek jöttek létre.

Rákospalota, "nyaralónegyed" az 1850-es évektől (spontán kialakuló nyaralóhely), az újpesti "villasor" az 1860-as évektől; Pestszentlőrinc, Lónyay-telep 1876-tól alakult ki (részben koordinált telepítésű nyaralóhelyek), a mátyásföldi nyaralótelep 1887-től, Rákosszentmihály – József főherceg-telep 1887-től, Rákosszentmihály – Almásy Pál-telep 1889-től, Rákoshegy, Zsófia-telep 1892-től jött létre (nyaralótelepek, Rákosszentmihály telepei csak részben tekinthetők annak).

T9

A kutatás eredményéből kirajzolódik, hogy az 1880-as évektől 1919-ig terjedő időperiódus a nyaralóhelyek történetében önálló korszaknak tekinthető Magyarországon.

Korábban jellemzően spontán kialakuló vagy részben koordinált telepítésű nyaralóhelyek jöttek létre (lásd a 8. tézist, de ezen kívül Krisztinaváros a 18. század végétől, budai hegyek nyaralóhelyei az 1840-es évektől, Városliget környéke az 1840-es évektől). Az 1880-as évektől megnövekedett a társadalmi igény a nyaralásra és nagyobb méretű földterületek parcellázása indult meg, amit a filoxéravész is segített. Ekkor jellemzően nyaralótelepek létesültek (mátyásföldi nyaralótelep 1887-től, Rákoshegy, Zsófia-telep 1892-től, Fonyód, Bélatelep 1894-től, római fürdő telep 1896-tól). A trianoni döntés után a megváltozott társadalmi igények – az egyszerűség és gazdaságosság felé tolódás – következtében megváltozott a nyaralás célpontja és a nyaralóépület típusa is.

T10

A mátyásföldi nyaralótelep esetében – a Pest környéki nyaralóhelyek között egyedülálló módon – Budapest első Építésügyi Szabályzatának megalkotásánál korábban és szigorúbb építési elveket fogalmaztak meg, mint amelyek a Szabályzatban a nyaralóövezetre vonatkoztak.

Mátyásföldön az 1887-es első egyesületi alapszabály előírta a 600 □-öles telekminimumot, a telkek kerítéssel való ellátását, a villaszerű építkezést, a szomszéd telektől legalább 3 méterre, az utcavonaltól legalább 6 méterre lehetett csak építkezni, 1905-ben ezt kiegészítették azzal, hogy nem épülhettek tűzfalás építmények. Korlátozták az állattartást, a kereskedelmi és vendéglátóhelyek létesítését, kizárt volt az ipari tevékenység és a munkáslakások építése, valamint szabályozták a szennyvízelvezetés módját.

Az 1894-es első fővárosi Építésügyi Szabályzat a nyaralóövezetekben mindössze szabadon álló, előkertes, nyaralószerű beépítést, a pesti oldalon 600 □-öl telekminimumot írt elő. A Városliget példáján pedig látszik, hogy az előírásokat

gyakran nem tartották be. Az 1914-es második Építésügyi Szabályzat már kicsit szigorúbb volt: szabadon álló építkezést írt elő, legalább 600 m²-es telken legfeljebb 20%-os beépítést; legnagyobb épületmagasságnak 11 métert; szabadon hagyandó területnek legalább 80%-ot.

T11

A nyaralóhelyeken a közösségi funkciók a fizikai és szellemi rekreációhoz (vendéglátás, sport, szórakozás, hitélet) kapcsolódnak.

A nyaralóhelyek az elvonulás megtettesítői voltak, a nyaralók jólétét és egészségét szolgálták, mégis fontos volt a társadalmi élet színtereit megteremteni. Pihenésre parkok, étkezésre vendéglők és kávéházak, szórakozásra színházak, később mozik, kaszinók, sportolásra többnyire strandok, teniszpályák, tekepályák szolgáltak. A hitélet gyakorlására templomot építettek. A városkörnyéki nyaralóhelyeken azonban ezek mindegyike nem feltétlenül található meg, ha a város vagy egy közeli község közelsége miatt nem volt szükség rájuk.

T12

A nyaralókerterek jellemzően díszkerterek, megjelenhet bennük a haszonkerti és sport-funkció.

Ha díszkert és haszonkert is megjelenik, előbbi a reprezentatív utcafronton kap helyet, utóbbi hátul. A díszkerterek jellegzetes elemei: szőnyegágy, szökőkút/medence, sziklakert, pergola, pavilon, szobrok, virágtartók, padok.

T13

Általános tendencia, hogy az egykori nyaralóhelyek kertvárosi jellegű lakóövezetek maradtak, de a telkek mérete csökkent, a beépítés mértéke nőtt, a villákat sokszor felosztották, a kerteknek csak maradványai vannak meg.

Ennek egyrészt történelmi, másrészt szabályozási okai vannak. Az 1910-es években jelentőssé váló szuburbanizációs folyamat a két világháború után a betelepítésekkel tovább fokozódott. Megváltoztak a társadalmi igények is, egy

család számára nehezen voltak fenntarthatóak a nagyméretű nyaraló-ingatlanok. A szabályozás viszont épp ekkor a főváros peremterületin gyenge lábakon állt, a kertés lakóterületek potenciális építési helyeknek bizonyultak. Ehhez járult a nyaralóhelyek községekké válása, majd Nagy-Budapesthez csatolása, ami közintézmények létrehozásával is járt.

T14

A jól körülhatárolható nyaralóhelyek – jellemzően az egykori nyaralótelepek – ma is jobban érzékelhetőek a településszövetben, attól függően, hogy annak idején milyen arányban építették be a parcellákat, illetve, hogy a történelem során milyen mértékben módosultak vagy sérültek.

Ahol eredetileg sem volt egységes a településszövet, ott eleve nehéz a lehatárolás, az egykor jól körülhatárolható nyaralóhelyek esetében a körülhatárolhatóság az utólagos, az eredeti szövetbe nem illeszkedő beépítések következtében nehezedik. Ilyen beépítések jellemzően ott történtek, ahol vagy üresen maradt egy-egy telek vagy a történelem során olyan mértékben sérült a beépítés, hogy a helyén a szövetbe nem illeszkedő új telepítésre nyílt lehetőség.

GYAKORLATI EREDMÉNYEK:

E1

A nyaralóhely – nyaralótelep – villatelep fogalmakat a köznyelv és a szakirodalom is következetlenül használja. Meghatároztam ezeknek a jelenségeknek egymáshoz való viszonyát, jellegzetességeiket és különbségeiket, és azt halmazábrán szemléltettem.

E2

Feltérképeztem a Pest környékén a kiegyezés és az első világháború között jelen lévő nyaralóhelyeket és helyszínrajokon ábrázoltam őket.

E3

A egyes Pest környéki nyaralóhelyek elemzéséhez önálló módszertant dolgoztam ki, részletesen vizsgáltam a nyaralóhelyek kialakulásának körülményeit (ezen belül az alapítás idejét, alapítás módját), a hely adottságait (domborzati tényezőket, korábbi területhasználatot, üdülési potenciálját, közlekedési lehetőségeit, célközönségét), a nyaralóhely jellegét (a szabályozás meglétét, telepítési módot, a nyaralóhely méretét, telkek méretét, az épületek telken való elhelyezkedését, a beépítés sűrűségét, az épületek szintszámát) az arculatát (utcaképét, köztereit, építészeti és kertépítészeti arculatát), valamint közösségi és kerti funkcióit). Ez a szempontrendszer más nyaralóhelyek vizsgálatához is alkalmazható.

E4

A hét Pest környéki nyaralóhely vizsgálata alapot ad a településképi szempontból értékes területek pontosabb lehatárolásához és a nyaralóhelyek értékes építészeti és a kertépítészeti elemeinek kataszterezéséhez. Így az önkormányzatok településképi szabályozásában nagyobb figyelmet lehet fordítani az egykori nyaralóhelyek még meglévő értékeire.

E5

Az egykori nyaralóhelyek megmaradt kertépítészeti értékeinek kataszterezéséhez minta-adatlapot szerkesztettem. Ennek segítségével lehetővé válik egyes kerti elemek értékleltárba vétele is, a helyszínrajz és a fényképek segítségével azok könnyen azonosíthatók, illetve az adatlapon lehetőség nyílik javaslatokat tenni az adott érték megőrzésére, amelyet a tulajdonosok is gyakorlati útmutatóként használhatnak.

A megfogalmazott kutatói kérdésekhez a következő tudományos eredmények tartoznak:

KUTATÓI KÉRDÉS	TÉZIS	EREDMÉNY
1. Mi állt a 19. századi nyaralóhelyek létrejöttének hátterében?		
Melyek a 19. századi nyaralóhelyek létrejöttét előmozdító tényezők?	T1	
Melyek a nyaralóhelyek létesítésének feltételei?	T2	
2. Hogyan viszonyul a városkörnyéki nyaralóhely a vele egyidőben jelentkező településépítészeti jelenségekhez?		
Mi az összefüggés és különbség a nyaralóhely – nyaralótelep – villatelep fogalma között?	T3	E1
Mi az összefüggés és különbség a nyaralóhelyek és az olyan rokon jelenségek, mint a kertváros, a telepített város, munkástelep és tisztviselőtelep között?	T4	
3. Mi befolyásolja a nyaralóhelyek jellegét, településszerkezetét?		
Milyen fizikai tényezők befolyásolják a nyaralóhelyek jellegét, településszerkezetét?	T5	
4. Melyek a Pest környéki nyaralóhelyek szerkezeti sajátosságai? (elhelyezkedés, kiterjedés, utcarendszer, utcakép, utcaszélesség, telekméret, épület elhelyezése és jellege, kert jellege, közösségi funkciók, kerti funkciók)	T6 T7 T8 T9 T10 T11 T12	E2 E3
5. Hogyan vannak jelen az egykori nyaralóhelyek a mai városszövetben?		
Mi a szerepük ma a városszövetben? Melyek jelenlegi értékeik?	T13 T14	
Hogyan lehet értékeiket megőrizni?		E4 E5

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

Feltérképeztem a Pest környéki nyaralóhelyeket és részletesen vizsgáltam őket településépítészeti és kertépítészeti jellegük alapján. Keresztmetszetet készítettem jelenlegi állapotukról, és javaslatot tettem fennmaradt értékeik megőrzésére. A kutatás természetszerűleg nem tudta a téma minden ágát bejárni, de alapot ad az alábbi további kutatások elvégzésére.

- A Történelmi Magyarország nyaralóhelyeinek szisztematikus feltérképezése, kategorizálása, a kategóriák árnyalása, tájépítészeti szempontú elemzése.
- A városkörnyéki nyaralóhelyek és egyéb nyaralóhely-típusok összehasonlító elemzése
- A Budapest vonzáskörzetében kialakuló összes nyaralóhely számbavétele és tájépítészeti szempontú elemzése – minden olyan helyszín részletes elemzése, amely az időbeli vagy térbeli korlátok miatt nem fért a keretbe: reformkorban vagy a tárgyalt korszak után létesült nyaralóhelyek; a budai oldal nyaralóhelyei; a várossal közvetlenül szomszédos nyaralóhelyeken kívül eső nyaralóhelyek.
- Az időben máskor és a helyileg máshol létesült városkörnyéki nyaralóhelyek és a Pest környéki nyaralóhelyek összehasonlító elemzése.
- A nyaralóhelyek jellegzetes kerti elemeinek tipologizálása és az azokat készítő műhelyek feltérképezése.
- Az egyes nyaralóhelyek értékleltárának elkészítése (nyaralóépületek és kertek is).
- Az értékleltár alapján önkormányzati szabályok megfogalmazása.
- Az egykori Pest környék és a mai városkörnyék alakulásának összevetése: hasonló tendenciák és a korábbi tapasztalatok tanulságai.
- A nyaralóhelyek tanulságai: Mit tudunk ma hasznosítani az egykori nyaralóhelyek településépítészeti tapasztalataiból?

A TÉMAKÖRHÖZ KAPCSOLÓDÓ SAJÁT PUBLIKÁCIÓK

Könyv

BECHTOLD Á., PÁLINKÁS R. (2016): A mátyásföldi nyaralótelep. Villák és kertek. Budapest: Kertvárosi Helytörténeti és Emlékezet Központ. (Kertvárosi helytörténeti füzetek 40. sz.) (ISBN 978-963-12-5776-2)

Folyóiratcikk

BECHTOLD Á. (2015): A mátyásföldi nyaralótelep. Egy értékeket rejtő városi táj-együttes. / Summer Resort in Mátyásföld. An Urban Landscape with Hidden Values. In: *4D Tájépítészeti és Kertművészeti Folyóirat*. No. 39. pp. 52–67.

BECHTOLD Á. (2017): Summer Resorts around Budapest at the Turn of the 19th and 20th Centuries and their Urban Design Principles. In: *Acta Scientiarum Transylvanica*. Agronomia, 23–24/2, 2015–2016. pp. 92–102.

Konferencia-kiadványok és elektronikus publikációk

BECHTOLD Á. (2013): A Summer Resort from the Turn of the Century. IFLA Newsletter. No. 103. (February 2013) Heritage: Past and Present. pp. 17–20. http://issuu.com/ifla_publications/docs/ifla_feb_2013_1_?e=4736556/2709268

BECHTOLD Á. (2014): Summer Resorts Around Budapest at the Turn of the 19th and 20th Centuries. In: Kristýna Stará et al. (Eds.): *Landscape Transformations: an international student conference*. Prague, Czech Technical University, 2014. pp. 60–67. (ISBN 978-80-01-05676-9)

BECHTOLD Á. (2015): Character Changes of Summer Resorts established on the edge of Budapest. In: *Facing Post War Urban Heritage in Central Eastern Europe*. Doctoral conference organised by the Department of Urban Planning and Design, Faculty of Architecture, Budapest University of Technology and Economics. Budapest, 2015. pp. 42–43. (ISBN 978-963-313-197-8)

Előadások

BECHTOLD Á. (2014): Summer Resorts Around Budapest at the Turn of the 19th and 20th Centuries. Transformations of the Landscape on the Periphery of a Capital. Landscape Transformations International Interdisciplinary Student Conference. Prága, Csehország. 2014. október 16–18.

BECHTOLD Á. (2015): Summer Resorts around Budapest at the Turn of the 19th and 20th Centuries and their Urban Design Principles Compared to the Urban Design of the Era. III. Transylvanian Horticulture and Landscape Studies Conference. Marosvásárhely, Románia. 2015. május 15–16.

BECHTOLD Á. (2015): Character Changes of Summer Resorts Built on the Edge of Budapest. urb/doconf. Facing Post-War Urban Heritage in Central-Eastern Europe. Doctoral conference organised by the Department of Urban Planning and Design, Faculty of Architecture, Budapest University of Technology and Economics. Budapest. 2015. október 9.